

Milyen döntési lehetőségei vannak a vezetőknek fizetéseketelenséggel fenyegető helyzetben?

A vezető tisztségviselők felelősségre vonhatók, ha a gazdasági társaság fizetéseketelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően ügyvezetési feladataikat nem a társaság hitelezői érdekeinek elsődlegessége alapján látják el – hívta fel az [origo] figyelmét a Kovács Réti Szegheő Ügyvédi Iroda szakértője. Dr. Vida Enikő kiemelte azt is, hogy egy nemrég napvilágot látott Szegedi Ítéletáblai döntés szerint a tartozás esedékességkor történő kielégítésének „képessége” likvid pénzeszközök meglétét feltételezi, vagyis nem elegendő, ha az adós teljes vagyona - készpénzzé konvertálása esetén - egyébként fedezetet nyújtana a tartozás(ok) kielégítésére.

A csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. Törvény (Cstv.) lehetőséget nyújt a hitelezőknek, hogy a felszámolás alatt keresetet nyújtsanak be gazdálkodó szervezet volt vezetői ellen kérve felelősségük megállapítását.

A Kovács Réti Szegheő Ügyvédi Iroda szakértője szerint felmerül a kérdés, milyen ügyvezetési magatartások minősülnek jogellenesnek a Cstv. értelmében és mikor mentesül a vezető a felelősség alól?

Dr. Vida Enikő hangsúlyozta: a vezetőknek nemcsak fizetéseketelenség esetén, hanem már fizetéseketelenséggel fenyegető helyzetben is a hitelezők, és nem a társaság érdekeit kell szem előtt tartania.

A fizetéseketelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezte pedig az az időpont, amelytől kezdve a gazdálkodó szervezet vezetői előre látták, vagy ésszerűen előre láthatták, hogy a gazdálkodó szervezet nem lesz képes esedékességkor kielégíteni a vele szemben fennálló követeléseket.

Az időpont és az esedékesség fontossága

A hangsúly e vonatkozásban az esedékességkor történő kielégítésen van. Az adós képviselőinek folyamatosan figyelemmel kell követniük a cég esedékes, lejárt tartozásait és a cashflow kimutatását. Döntési szabadságuk kiterjed arra, hogy a lejárt tartozásokat milyen sorrendben elégítik ki, ezt azonban csak addig az időpontig tehetik meg, amíg előre látható, hogy az adós készpénzvagyona az összes lejárt és lejáró követelésre fedezetet nyújt.

A Kovács Réti Szegheő Ügyvédi Iroda szakértője kiemelte: egy nemrég napvilágot látott Szegedi Ítéletáblai döntés szerint a tartozás esedékességkor történő kielégítésének „képessége” likvid pénzeszközök meglétét feltételezi, vagyis nem elegendő, ha az adós teljes vagyona - készpénzzé konvertálása esetén - egyébként fedezetet nyújtana a tartozás(ok) kielégítésére.

Fenyegető fizetéseketelenség esetén tehát nem az a döntő, hogy van-e az adósnak olyan tartozása, amely alapján fizetéseketelenségnek minősülne, hanem a lényeges az, hogy az adós a tartozását az esedékességkor képes-e megfizetni. Ha az adós a tartozás megfizetésére az esedékességkor nem képes, mert nincs elegendő pénzeszköze, akkor bekövetkezik a fenyegető fizetéseketelenség, és ha ezt a gazdálkodó szervezet vezetői előre látták, vagy ésszerűen előre láthatták, ettől az időponttól kezdve - a felszámolás megindításától, mint feltételtől függően - beáll a felelősségük a hitelezőkkel szemben.

Felelős a vezető, ha nem az összes hitelező érdekében jár el

A vezetők Cstv. 33/A. § szerinti felelősségének megállapítása során annak nincs jelentősége, hogy a keresetet indító hitelezőnek milyen összegű követelése állt fenn az adóssal szemben, és azt ki lehetett-e elégíteni az adós teljes - készpénzen felüli – vagyonából. A vezető felelősséggel tartozik, ha a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben nem az összes hitelező érdekeit szem előtt tartva járt el, és eljárása folytán az adósnál vagyonsökkenés keletkezett.

A pernyertesség érdekében a keresetet indító hitelezőnek kell tudnia bizonyítani az adós képviselőjének magatartása és a vagyonsökkenés mértéke közötti okozati összefüggést, amely hozzáférhető iratok és információk hiányában meglehetősen nehéz feladat a hitelező számára.

Mindazonáltal a vezetőknek ügyvezetési feladataik végzése során, a felelősség alóli mentesülés érdekében különösen arra kell figyelemmel lenniük, hogy fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben az adott helyzetben elvárható valamennyi intézkedést megtegyék a hitelezői veszteségek csökkentése érdekében.

Fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben a vezető helytállási kötelezettségét megalapozó magatartás például, ha egy hitelezője másokat megelőzően jut a követeléséhez, vagy az adós valamilyen vagyonsökkenést eredményező értékaránytalan szerződést köt – húzta alá végezetül dr. Vida Enikő.